

Krizový plán

Školní rok 2021/2022

Příloha k preventivnímu programu školy

Krizový plán školy upravuje zásady jednotného postupu při zjištění rizikového chování žáků. Popisuje, jak řešit konkrétní situace, odpovědnost jednotlivých zaměstnanců.

Krizový plán je k dispozici ve sborovně školy a na disku „U“ – školní rok 2021/2022

Zpracováno dle:

- Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28 a její přílohy č.1 -22 „Co dělat když...“
- Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

Postup pedagoga:

1. Bude-li žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování – prvotně zabránit konzumaci - odebrat tabákový výrobek.
2. Pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek) – zápis založí školní metodik prevence do své agendy.
3. Třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
4. V závažných a opakovaných případech vyrozumí škola OSPOD.
5. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je vyvozena sankce.

ALKOHOL

Školním řádem je stanoven zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

1. Bude-li žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování – prvotně zabránit konzumaci - odebrat alkohol a uložit v kanceláři školy.
2. Pedagogický pracovník posoudí, jestli žák alkohol nekonzumoval, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
3. Je-li žák ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
4. O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol) - založí školní metodik prevence do své agendy - vyrozumí vedení školy.
5. Není-li žák schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl (není-li zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů).
6. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole, vždy.
7. Opakuje-li se situace, splní škola oznamovací povinnost - OSPOD– dle místa bydliště žáka.
8. Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce.

NÁLEZ ALKOHOLU VE ŠKOLE

Postup pedagoga:

1. Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou tekutinu uloží u vedení pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Zpracuje stručný záznam o události.

ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA

Postup pedagoga:

1. Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
3. O nálezů sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen - datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i tento žák - odmítá-li - uvede pracovník do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně. Zápis založí školní metodik prevence do své agendy.
4. O nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka, v případě opakovaného nálezů u téhož žáka i OSPOD.
5. V případě intoxikace žáka předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

KONZUMACE OPL VE ŠKOLE

Postup pedagoga:

1. Je-li žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování – prvotně zabránit konzumaci - odebrat OPL.
2. Pedagogický pracovník posoudí, jestli žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
3. Je-li žák ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
4. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagog ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
5. Není-li žák schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl (není-li zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů)
6. Zákonnému zástupci ohlásí škola konzumaci OPL ve škole vždy.
7. Současně splní oznamovací povinnost k OSPOD – dle místa bydliště.
8. V případě zájmu uživatele nebo zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci.
9. Z konzumace OPL vyvozeny sankce.

Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je také protiprávní jednání.

DISTRIBUCE OPL VE ŠKOLE

- Distribuce OPL je v České republice protiprávní jednání. Je zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující - jednání buď přestupek nebo trestný čin. Množství nemá vliv na kázeňský postih stanovený školním řádem.

Postup pedagoga:

1. Při důvodném podezření na distribuci OPL ve škole - škola vždy musí vyrozumět místní Policii ČR - podezření ze spáchání trestného činu.
2. Osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let - vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD.

NÁLEZ OPL VE ŠKOLE

Postup pedagoga:

1. Látku nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky - datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschová ji do školního trezoru.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

Zadržení OPL žáka

Postup pedagoga:

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena - datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena – odmítá –li - uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce.
4. O nález vyrozumí Policii ČR a informuje zákonného zástupce žáka.
5. U intoxikovaného žáka předána látka přivolanému lékaři. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

Podezření, že některý z žáků má OPL u sebe

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řeší Policie ČR - bezodkladně vyrozumět, zkontaktovat s ní další postup a informovat zákonného zástupce žáka.
2. Žáka izolovat od ostatních a do příjezdu Policie ČR mít pod dohledem. **Neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku věcí žáka!**

Důležité kontakty:

Záchranná služba: 155

Policie ČR: 158

Hasiči: 155

Tísňové volání: 112

Oddělení sociálně právní ochrany dětí: dle bydliště žáka

Linka bezpečí: 116 111

Linka pomoci obětem domácího násilí: 116 006

Závislosti:

Toxikologické informační středisko

Tel: 224 919 293, 224 915 402

O.S. Prev-centrum

Meziškolská 2, Praha 6

www.prevcentrum.cz/kontakty/

PL Bohnice – detox a léčba

Tel: 284 016 111

Apolinář – Detox

Tel: 224 968 203

DROP-IN, Nadace pro prevenci a léčbu drogově závislých a AIDS

Karolíny Světlé 18, Praha 1

Tel: 222 221 124

Pomoc obětem násilí:

Dětské krizové centrum, Sdružení proti násilí na dětech

(pro zanedbávané, týrané a zneužívané děti)

Tel: 241 480 511

ACORUS – pomoc obětem domácího násilí a jejich dětem

Tel: 283 892 772 (den i noc)

Otevřená linka armády ČR (šikana)

Tel: 220 210 200 (po – pá: 7:00 – 17:00)

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka ve škole.

- **Pravé** – rodiče si myslí, že žák do školy chodí
- **Záškoláctví s vědomím rodičů** – např. odmítavý postoj rodičů ke škole
- **Záškoláctví s klamáním rodičů** – děti dokážou přesvědčit rodiče o svých zdravotních obtížích a rodiče jim absenci omlouvají
- **Útěky ze školy** – „interní záškoláctví“
- **Odmítání školy** – pro některé žáky představuje školní docházka psychické obtíže (různé příčiny)

Doporučený postup:

1. O neomluvené absenci informuje třídní učitel výchovného poradce, školního metodika prevence a ŘŠ.
2. Neomluvená absence do součtu **10 hodin** – řeší třídní učitel se zákonným zástupcem formou pohovoru – z jednání bude proveden zápis, bude uložen u metodika prevence.
3. Při počtu neomluvených hodin **nad 10** – svolána výchovná komise (ŘŠ, ZZ, TU a MP) – zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem.
4. Při počtu **nad 25** neomluvených hodin – škola má ohlašovací povinnost (OSPOD).

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Doporučené rady při podezření nebo zjištění onemocnění

1. Třídní učitel, výchovný poradce a metodik prevence projednají a následně rodiče informuje třídní učitel. Z pohovoru pořídí zápis. Zápis je předán školnímu metodikovi prevence.
2. Informovat vedení školy.
3. Rodiče informujeme vždy, když dítě výrazněji zhubne.
4. Zákonnému zástupci nabídnout kontakt na příslušné odborné pracoviště (pedagogický pracovník není terapeut).

SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Postup:

1. Kontaktovat oběť a zjistit rozsah nebezpečí. V případě vážného zranění volat rychlou záchrannou službu.
2. Informovat zákonného zástupce a vedení školy. Z pohovoru je pořizen – zakládá metodik prevence.
3. Motivovat dítě a rodinu k návštěvě specialisty.
4. Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškození, ale doprovodných problémů často sebepoškození doprovázejících –šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte
5. V případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je namístě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii –při odmítání hospitalizace bývá nutná asistence Policie ČR.

SYNDROM CAN

Postup v případě sexuálního zneužívání či týrání žáka (dítě se svěří)

Pohlavní zneužívání (§ 242 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona) je závažným trestným činem proti lidské důstojnosti, na který se vztahuje povinnost překazit jej (§ 167 trestního zákona). Překazit znamená zabránit páčání nebo dokončení takového jednání (oznámit orgánům činným v trestním řízení).

1. Uvědomit si, že jde o krajně citlivou záležitost.
2. Informovat vedení školy, seznámit se záležitostí co nejužší okruh osob.
3. Žáka uklidnit a citlivě mu sdělit, že jde o problém, který je třeba oznámit Policii ČR. Ocenit, že si vážím toho, že za mnou žák přišel a svěřil se.
4. Komunikovat s dítětem –podrobnější vyšetřování nechat na psychologovi a policii
5. Informovat zákonného zástupce; naopak v případě, že se sexuálního zneužívání dopouští zákonný zástupce, není žádoucí ho informovat.

6. Pořídít o události stručný zápis – zakládá metodik prevence.

7. Ohlásit věc Policii ČR a OSPOD.

Program proti šikaně

1. Co považujeme za šikanu

Šikana je každé chování, splňující tyto znaky:

- Je cílené vůči jedinci nebo skupině žáků (oběti).
- Jeho záměrem je oběti ohrozit, ponížít či zastrašit.
- Je obvykle opakované, často dlouhodobé.
- Existuje jedinec či skupina, jimž přináší prospěch nebo uspokojení (agresori).
- Oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí.
- Zahrnuje fyzické i slovní útoky.
- Může být také realizována prostřednictvím elektronické komunikace (tzv. kyberšikana).

Šikanou není:

- Jednorázová rvačka. Incidenty, mající za cíl spíše poměrování sil (tzn. všichni aktéři s tím souhlasí)
- Vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor.

Základní formy:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

2. Prevence a řešení šikanování

Škola usiluje o vytváření bezpečného, spolupracujícího a respektujícího prostředí a za tím účelem:

- podporuje solidaritu a toleranci
- podporuje vědomí sounáležitosti
- posiluje a vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- podporuje spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- klade důraz na právní odpovědnost jedince a v tomto smyslu posiluje právní vědomí žáků

Z hlediska trestního zákona může šikanování naplnit skutkovou podstatu trestných činů vydírání, omezování osobní svobody, útisku, ublížení na zdraví, loupeže, vzbuzení důvodné obavy, poškození cizí věci apod.

Postupy řešení šikanování

Rozlišujeme:

- a) počáteční stadium šikanování
- b) pokročilé stadium šikanování

Snažíme se zachytit šikanu v jejím počátečním stadiu.

Základní scénář pro počáteční šikanu s běžnou formou:

1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany;
2. rozhovor s informátory a oběťmi;
nalezení vhodných svědků;

3. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory);
4. ochrana oběti;
5. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a. rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
 - b. rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
6. realizace vhodné metody:
 - a. metoda usmíření;
 - b. metoda vnějšího nátlaku (výchovní pohovor nebo výchovní komise s agresorem a jeho rodiči);
7. třídní hodina:
 - a. efekt metody usmíření;
 - b. oznámení potrestání agresorů;
8. rozhovor s rodiči oběti;
9. třídní schůzka;
10. práce s celou třídou.

Scénář pro pokročilou neobvyklou šikanu

(výbuch skupinového násilí):

1. Zvládnutí vlastního šoku
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí
3. Svolání pedagogů a informování vedení školy
4. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
5. Pokračující pomoc oběti, podporou, první pomocí nebo také přivoláním lékaře
6. Oznámení na policii, informace rodičům
7. Rozhovory s oběťmi, svědky (někdy i konfrontační mezi svědky)
8. Rozhovory s agresory (případně i konfrontace mezi agresory)
9. Po celou dobu spolupráce s rodiči a institucemi a orgány
10. Vedení zápisů všech jednání

Spolupráce s rodiči

Při nápravě šikanování spolupracuje vedení školy, metodik prevence, výchovní poradce a další pedagogičtí pracovníci, a to jak s rodinou agresora, tak s rodinou oběti.

- Doporučíme a nabídneme rodině konkrétní pomoc
- Zachováme taktní přístup a důvěrnost informací
- oběti šikany nabídneme terapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení

V mimořádných případech (realizuje vedení školy):

- doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, popř. do diagnostického ústavu
- podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, popř. k zahájení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy

Pro nápravu situace ve skupině pracují pedagogičtí pracovníci dále s celým třídním kolektivem, pomáhají zpracovat

traumata těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Kyberšikana a další formy kybernetické agrese

- U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ŘŠ, ŠMP, VP, školní psycholog, TU.

Vhodný postup pro oběť kyberšikany

1. Zachovat klid – nejednat ukvapeně.
2. Uschovat si důkazy (SMS zprávy, www. stránky.....)
3. Ukončit komunikaci s pachatelem – nevyhrožovat, nemstít se.
4. Blokovat pachatele a obsah – např. kontaktovat poskytovatele služby.
5. Identifikovat pachatele (pokud to neohrozí oběť).
6. Oznámit útok dospělým – učitel, rodič, oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost.
7. Žádat konečný verdikt (v případě řešení situace školou).

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví (Ministerstvo školství, 2009).

Postup školy

1. Podpořit oběť a zajistit její bezpečí (např. zajistit odstranění závadného obsahu – s IT odborníkem, zablokovat profil pachatele...)
2. Zajistit si co nejvíce důkazních materiálů (mohou pomoci pracovníci projektu E-Bezpečí...).
3. Incident vždy vyšetřit (možno požádat o pomoc externí organizace).
4. Informovat rodiče.
5. Zkonzultovat řešení s dalšími institucemi.
6. Výchovné opatření
7. Zvolit odpovídající opatření - výchovná opatření se neudělují, pokud incident proběhl mimo školu.
8. Realizovat preventivní opatření

KRÁDEŽE

Postup při zjištění krádeže:

1. Informovat vedení školy školního metodika prevence.
2. Snažit se zjistit příčinu krádeže.
3. Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci.
4. Zákonného zástupce zloděje vyrozumívejte vždy až poté, kdy budete přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly, a to zejména v případě menších dětí. Rodiče poškozeného ihned.
5. V případě, že se jedná se o krádež většího rozsahu, může ředitel školy oznámit krádež Policii ČR. Pokud se nejedná o majetek školy, poučit poškozeného a zákonného zástupce o možnosti podat trestní oznámení.
6. TU navrhne výchovné opatření, popř. navrhne svolání výchovné komise.
7. O krádeži a jejím šetření provedte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím..... Zápis předat školnímu metodikovi prevence.
8. V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila

škola, neměla žádný účinek, hlásí se na OSPOD.

Pokud se žák zmocní cizí věci a užije přitom proti jinému násilí, dopustí se trestného činu loupež. Trestný čin loupeže oznámí ředitelka Policii ČR vždy!

VANDALISMUS

Postup při vzniku škody, poškození škol. majetku, vandalismu:

1. Vyhotovit o vzniku škody záznam.
2. Pokusit se zjistit viníka.
3. Informovat vedení školy.
4. Informovat zákonného zástupce a vyzvat ho k nápravě škody / úhradě škody.

Pokud nedojde ke smíru – náhrada vzniklé škody, ohlásit věc Policii ČR (do 5 000 Kč řešeno jako přestupek, nad 5 000 Kč řešeno jako trestný čin)

6. V případech opakovaného jednání hlásíme na OSPOD.
7. Při každém vandalském činu podávat vždy objektivní informace pedagogickému sboru, vychovatelům, žákům a rodičům.

PAS –PORUCHA AUTISTICKÉHO SPEKTRA

Např. dětský autismus, typický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy.

Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech:

- sociální interakce a sociálního chování,
- verbální i neverbální komunikace
- v oblasti představivosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.

Třídní učitel ve spolupráci s psycholožkou školy vypracuje krizový plán individuálně pro žáka s PAS –plán bude uložený v místnosti, kde se s žákem pracuje. Všichni pracovníci školy, kteří s žákem pracují, jsou s krizovým plánem seznámeni.

Zpracovala Mgr. Lenka Pilíková a Mgr. Jana Zapletalová
